

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

DRUGI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 33137/14
Branimir GLAVAŠ
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući 13. rujna 2016. godine u Vijeću u sastavu:

Paul Lemmens, *predsjednik*,
Ksenija Turković,
Jon Fridrik Kjølbro, *suci*,

i Hasan Bakırcı, zamjenik tajnika Odjela,

Uzimajući u obzir prethodno navedeni zahtjev podnesen 23. travnja 2014. godine,

uzimajući u obzir očitovanja koja je podnijela tužena Vlada i odgovore na očitovanja koje je podnio podnositelj zahtjeva,
nakon vijećanja, odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

1. Podnositelj zahtjeva, g. Branimir Glavaš, državljanin je Republike Hrvatske i Republike Bosne i Hercegovine koji je rođen 1956. godine i živi u Osijeku. Pred Sudom su ga zastupali gđa V. Drenški Lasan, odvjetnica iz Zagreba i g. R. Kovač, odvjetnik iz Osijeka.

2. Vladu Republike Hrvatske („Vlada”) zastupala je njezina zastupnica gđa Š. Stažnik.

Okolnosti predmeta

3. Činjenično stanje predmeta, kako su ga iznijele stranke, može se sažeti kako slijedi:

1. Kazneni postupak

4. Rješenjem od 17. svibnja 2006. godine istražni sudac Županijskog suda u Zagrebu pokrenuo je na zahtjev Županijskog državnog odvjetništva u Zagrebu istragu protiv podnositelja zahtjeva zbog osnovane sumnje da je 1991. godine prisilno zadržavao, mučio i ubijao srpske civile u Osijeku te time počinio ratne zločine protiv civilnog stanovništva.

5. Isto Državno odvjetništvo je 9. svibnja 2007. godine podignulo optužnicu protiv podnositelja zahtjeva pred istim sudom zbog ratnih zločina protiv civilnog stanovništva, pokrenuvši time kazneni postupak protiv njega.

6. Presudom od 7. svibnja 2009. godine Županijski sud u Zagrebu proglasio je podnositelja zahtjeva krivim za djela koja su mu stavljena na teret i osudio ga na kaznu zatvora u trajanju deset godina.

7. Presudom od 2. lipnja 2010. godine Vrhovni sud Republike Hrvatske djelomično je prihvatio žalbu podnositelja zahtjeva i smanjio mu kaznu zatvora na osam godina.

8. U razdoblju od 3. rujna 2010. godine do 1. prosinca 2010. godine podnositelj zahtjeva podnio je Ustavnom sudu Republike Hrvatske ukupno četiri ustavne tužbe protiv presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

9. Odlukom od 12. siječnja 2015. godine Ustavni sud Republike Hrvatske ukinuo je osporenu presudu i vratio predmet Vrhovnom sudu Republike Hrvatske na ponovni postupak.

10. U ponovljenom postupku, Vrhovni sud Republike Hrvatske je presudom od 7. lipnja 2016. ukinuo presudu Županijskog suda u Zagrebu od 7. svibnja 2009. i vratio predmet na ponovni postupak.

11. Postupak je trenutačno u tijeku pred Županijskim sudom u Zagrebu.

2. Mjerodavne činjenice o postupku za postizanje prijateljskog rješenja spora pred Sudom

12. Podnositelj zahtjeva je 23. travnja 2014. godine podnio svoj zahtjev Sudu.

13. Podnositelj zahtjeva je dopisom od 14. siječnja 2015. godine obaviješten da je vršitelj dužnosti predsjednika odjela kojem je dodijeljen predmet 9. siječnja 2015. godine odlučio da o zahtjevu treba obavijestiti Vladu. U prilogu se nalazilo sljedeće:

- upute o postupku koje je podnositelj zahtjeva trebao slijediti; i
- izjave o prijateljskom rješenju (u svjetlu sudske prakse Suda činilo se da bi se predmet mogao riješiti ako bi Vlada prihvatila uvjete iz tih izjava).

14. Mjerodavni dio tih uputa glasi kako slijedi:

3. Prijateljsko rješenje:

„U svjetlu sudske prakse Suda čini se da bi se ovakav predmet mogao riješiti ako stranke prihvate uvjete iz priložene izjave i, točnije, ako Vlada podnosiocu zahtjeva nadoknadi svu štetu, zajedno sa svim nastalim troškovima i izdancima.

Pozivamo vas da obavijestite Tajništvo Suda (vidjeti rok na kraju) prihvaća li podnositelj zahtjeva prijedlog. Ako prihvaća, pozivamo vas da vratite priloženu izjavu s datumom i potpisom. Vladi je poslan dopis s istim uvjetima, a u prilogu se nalazi primjerak nacрта poslane izjave.

Ako stranke prihvate prijedlog i uvjete iz izjava, Sud može odlučiti izbrisati zahtjev s liste svojih predmeta u skladu s člankom 39. Konvencije.

Zahtijeva se stroga povjerljivost u odnosu na pregovore o prijateljskom rješenju prema pravilu 62. stavku 2., a svaki prijedlog ili podnesak u ovom kontekstu potrebno je izraditi kao zaseban dokument na čiji se sadržaj ne smije pozivati u podnescima u sklopu glavnog postupka.”

15. Dopisom od 10. veljače 2015. godine Vlada je obavijestila Sud da nije u mogućnosti prihvatiti prijateljsko rješenje u ovom predmetu.

16. Sud je u dopisu od 24. veljače 2015. godine obavijestio podnosioca zahtjeva o stavu Vlade, koji je upućivao na to da nema temelja za postizanje prijateljskog rješenja.

17. U dopisu od 27. veljače 2015. godine podnositelj zahtjeva također je odbio prijateljsko rješenje.

18. Vlada je u dopisu od 5. ožujka 2015. godine navela da se podnositelj zahtjeva nije pridržavao povjerljivosti pregovora o prijateljskom rješenju jer je 4. ožujka 2015. godine medijima otkrio sadržaj prijedloga o prijateljskom rješenju pred Sudom. Vlada je svoje navode potkrijepila priloženim primjercima članaka objavljenih 5. ožujka 2015. godine na internetskim stranicama nekoliko dnevnih novina kao što su *Jutarnji list*, *Slobodna Dalmacija* i *24 sata* koji su sadržavali podnositeljeve izjave za javnost.

19. U tim je člancima između ostaloga stajalo da se podnositelj zahtjeva u javnom govoru održanom 4. ožujka 2015. godine tijekom kampanje za parlamentarne izbore pozvao na sadržaj pregovora o prijateljskom rješenju pred Sudom.

20. Konkretnije, mjerodavni dio članaka objavljenih u *Jutarnjem listu* i *Slobodnoj Dalmaciji* glasi kako slijedi:

„- Ponudili su mi da idem na nagodbu s Republikom Hrvatskom da mi se isplati odšteta u iznosu od 2.500 eura i sudski troškovi. Rekao sam: Ne! Rekao sam da hoću presudu na kojoj će pisati da je Republika Hrvatska kriva, da je povrijedila moja ljudska, ustavna i međunarodna prava i da mi je dužna platiti naknadu od jednog jedinog eura. Ne zanima me nikakva novčana dobit, nego zakonitost i moralnost presude u Strasbourgu i da Republika Hrvatska bude proglašena krivom. Ponudom koju sam dobio i Međunarodni sud je priznao da je RH kriva i da je kršila moja prava, no ja inzistiram da se to utvrdi i presudom - rekao je Glavaš na predizbornom skupu [njegove političke stranke] u Baranjskom Petrovom Selu.”

21. Mjerodavni dio članka objavljenog u *24 sata* glasi kako slijedi:

„U govoru je iznio zanimljivost od prije dva tjedna kad su ga s Međunarodnog suda u Strasbourgu nazvali i obavijestili o presudi u njegovu korist protiv RH te mu pritom ponudili nagodbu u iznosu od 2500 eura.

- Ja sam to odbio i poručio im da hoću presudu na kojoj će pisati „kriva je Republika Hrvatska” te da će mi za odštetu biti dovoljan samo 1 euro”.

22. Vladin dopis od 5. ožujka 2015. godine (vidi prethodni stavak 18.) prosljeđen je 9. ožujka 2015. godine podnositelju zahtjeva, od kojeg je zatraženo da se očituje o njemu i podnese obrazloženje za navodnu povredu povjerljivosti pregovora o prijateljskom rješenju.

23. Podnositelj zahtjeva je dopisom od 19. ožujka 2015. godine odbacio Vladine navode (vidi naprijed stavak 27.).

PRIGOVOR

24. Podnositelj zahtjeva prigovorio je na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije pretjeranoj duljini spomenutog kaznenog postupka u dijelu pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske.

PRAVO

1. Tvrdnje stranaka

25. Vlada je tvrdila da je podnositelj zahtjeva otkrivanjem izričitih uvjeta prijedloga za postizanje prijateljskog rješenja medijima povrijedio povjerljivost pregovora o prijateljskom rješenju protivno članku 39. stavku 2. Konvencije i pravilu 62. stavku 2. Poslovnika Suda, koji glase kako slijedi:

Članak 39. Konvencije

„1. Sud se u bilo kojoj fazi postupka može staviti na raspolaganje zainteresiranim strankama u cilju postizanja prijateljskog rješenja na temelju poštovanja ljudskih prava zajamčenih Konvencijom i dodatnim protokolima.

2. Postupak prema stavku 1. povjerljive je prirode.”

Pravilo 62. stavak 2. Poslovnika

(Prijateljsko rješenje)

„U skladu s člankom 39. stavkom 2. Konvencije, pregovori o prijateljskom rješenju bit će tajni i neće biti na štetu izjava stranaka u postupku u sporu. U postupku se ne može pozivati ili oslanjati ni na kakvo pismeno ili usmeno priopćenje ni na ikakvu ponudu ili ustupak učinjen u okviru pokušaja postizanja prijateljskog rješenja.”

26. Vlada je stoga pozvala Sud da ili izbriše zahtjev s popisa svojih predmeta na temelju članka 37. Konvencije ili da ga proglašeni nedopuštenim zbog zlouporabe prava na podnošenje zahtjeva prema člancima 34. i 35. Konvencije.

27. Podnositelj zahtjeva tvrdio je da nije dao sporne izjave koje su objavili mediji i da nije odobrio objavu mjerodavnih medijskih članaka. Također je naveo da su pregovori između stranaka u svakom slučaju završili prije nego što je navodno dao te izjave jer su dotada obje stranke već bile obavijestile Sud da nema temelja za postizanje prijateljskog rješenja (vidi prethodne odlomke 12.-17. i 19.-21.).

2. Ocjena Suda

28. U skladu s člankom 39. stavkom 2. Konvencije i pravilom 62. stavkom 2. Poslovnika Suda, pregovori o prijateljskom rješenju su povjerljivi. To je pravilo apsolutno i ne dopušta individualne procjene o tom koliko je pojedinosti otkriveno (vidi predmet *Lesnina Veletrgovina d.o.o. Republike Makedonije* (odl.), br. 37619/04, 2. ožujka 2010.). Podsjećajući na važnost ovog načela, Sud ponavlja da se ne može isključiti kako povreda pravila povjerljivosti u određenim okolnostima može opravdati zaključak da je zahtjev nedopušten zbog zlouporabe prava na podnošenje zahtjeva (vidi, primjerice, prethodno citirani predmet *Lesnina Veletrgovina d.o.o.; Mirošubovs i drugi protiv Latvije*, br. 798/05, st. 68., 15. rujna 2009.; *Benjocki i drugi protiv Srbije* (odl.), br. 5958/07, 6561/07, 8093/07 i 9162/07, 15. prosinca 2009.; *Hadrabová protiv Češke Republike* (odl.), br. 42165/02, 25. rujna 2007.; te *Popov protiv Moldavije*, (br. 1), br. 74153/01, st. 48., 18. siječnja 2005.).

29. Razmatrajući ovaj predmet, Sud primjećuje da su tri različite dnevne novine u svojim člancima navele točan iznos naknade sadržane u prijedlogu za postizanje prijateljskog rješenja i da su u svim člancima novinari izravno citirali podnositelja zahtjeva (vidi prethodne stavke 19.-21.). Budući da podnositelj zahtjeva nije ponudio drugo objašnjenje o izvoru tih informacija, Sud smatra neuvjerljivim argument podnositelja zahtjeva (vidi prethodni stavak 27.) da ih nije otkrio u svojem govoru od 4. ožujka 2015. godine. Sud stoga zaključuje da je za otkrivanje informacija zaslužan podnositelj zahtjeva.

30. Što se tiče alternativnog argumenta podnositelja zahtjeva da su pregovori o prijateljskom rješenju već bili završili do trenutka kad je navodno otkrio te informacije, Sud prvo napominje da je prethodno prihvatio sličan argument, ali u drugačijim okolnostima. Točnije, u predmetu *Lesnina Veletrgovina* (prethodno citiran) Sud je smatrao da bi bilo nerazmjerno odbaciti zahtjev kao neopušten na temelju zlouporabe prava na podnošenje zahtjeva u situaciji gdje je odvjetnik podnositelja zahtjeva, nakon što su stranke već bile potpisale izjave o prijateljskom rješenju, otkrio medijima da je bio u tijeku postupak radi postizanja prijateljskog rješenja i

da je dan prijedlog, ali nije otkrio pojedinosti poput iznosa u pitanju ili poduzetih inicijativa. Međutim, Sud smatra da se isto obrazloženje ne može primijeniti na ovaj predmet jer stranke nisu postigle prijateljsko rješenje i jer je podnositelj zahtjeva otkrio pojedinosti pregovora o prijateljskom rješenju pozivajući se na točan iznos iz prijedloga za postizanje prijateljskog rješenja.

31. Sud nadalje primjećuje da je u uputama na hrvatskom jeziku priloženima uz dopis Suda od 9. siječnja 2015. godine bilo jasno navedeno da su pregovori o prijateljskom rješenju strogo povjerljive prirode (vidi prethodni stavak 14.). Dakle, podnositelj zahtjeva bio je svjestan ovog zahtjeva i trebao ga se pridržavati u svim fazama postupka (vidi prethodno citirani predmet *Benjocki i drugi*). Kao što je prethodno navedeno (vidi prethodni stavak 29.), Sud smatra da podnositelj zahtjeva nije pružio uvjerljive razloge za nepostupanje sukladno tom zahtjevu.

32. Zaključno, budući da je podnositelj zahtjeva namjerno objavio uvjete prijedloga za postizanje prijateljskog rješenja, Sud smatra da njegovo postupanje predstavlja povredu pravila povjerljivosti, koja se također treba smatrati zlouporabom prava na podnošenje zahtjeva.

33. Slijedi da je zahtjev nedopušten na temelju članka 35. stavka 3. točke a. Konvencije zbog zlouporabe prava na podnošenje zahtjeva i da ga treba odbaciti na temelju članka 35. stavka 4. Konvencije.

Zbog tih razloga Sud jednoglasno

proglašava zahtjev nedopuštenim.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku 6. listopada 2016. godine.

Hasan Bakırcı
Zamjenik tajnika

Paul Lemmens
Predsjednik